

סדין אדום

חיל הקשר והאלקטרוניקה במלחמת ששת הימים

יום עיון של העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית, 25 באוקטובר 2021

גרסה 1.01

© העמותה להנצחת חללי חיל הקשר והתקשוב

תשפ"ב – 2021

אל"ם (בדימוס) דניאל רוזן

סדין אדום, נוע נוע, סוף

● פקודת מפקד פיקוד דרום, האלוף ישעיהו גביש: "סדין אדום, נוע נוע, סוף", שניתנה ב־050745(06), הפכה לאחד מסמלי המלחמה

■ הפקודה לשבירת דממת האלחוט ולהפעלת רשתות הקשר

● **דממת האלחוט התאפשרה בזכות:**

■ ציוד קשר מתקדם, מותקן ומתוחזק כראוי

■ מיסוד והטמעת תורת הפעלה

◆ רמת אימונים גבוהה – ברמת הפרט וברמות היחידה

■ שימוש נרחב בקשר קווי

◆ השקעה מהותית בתשתית כבלים תת־קרקעיים למפקדות, אתרי שליטה ושטחי פריסה, בשנים לפני המלחמה

◆ ניצול יעיל של תקופת ההמתנה, לעיבוי תשתיות ופריסות שדה נרחבות

■ משמעת

■ דבקות והתעקשות הקשר"ר, סא"ל (לימים אלוף) משה (מוסיק) גדרון

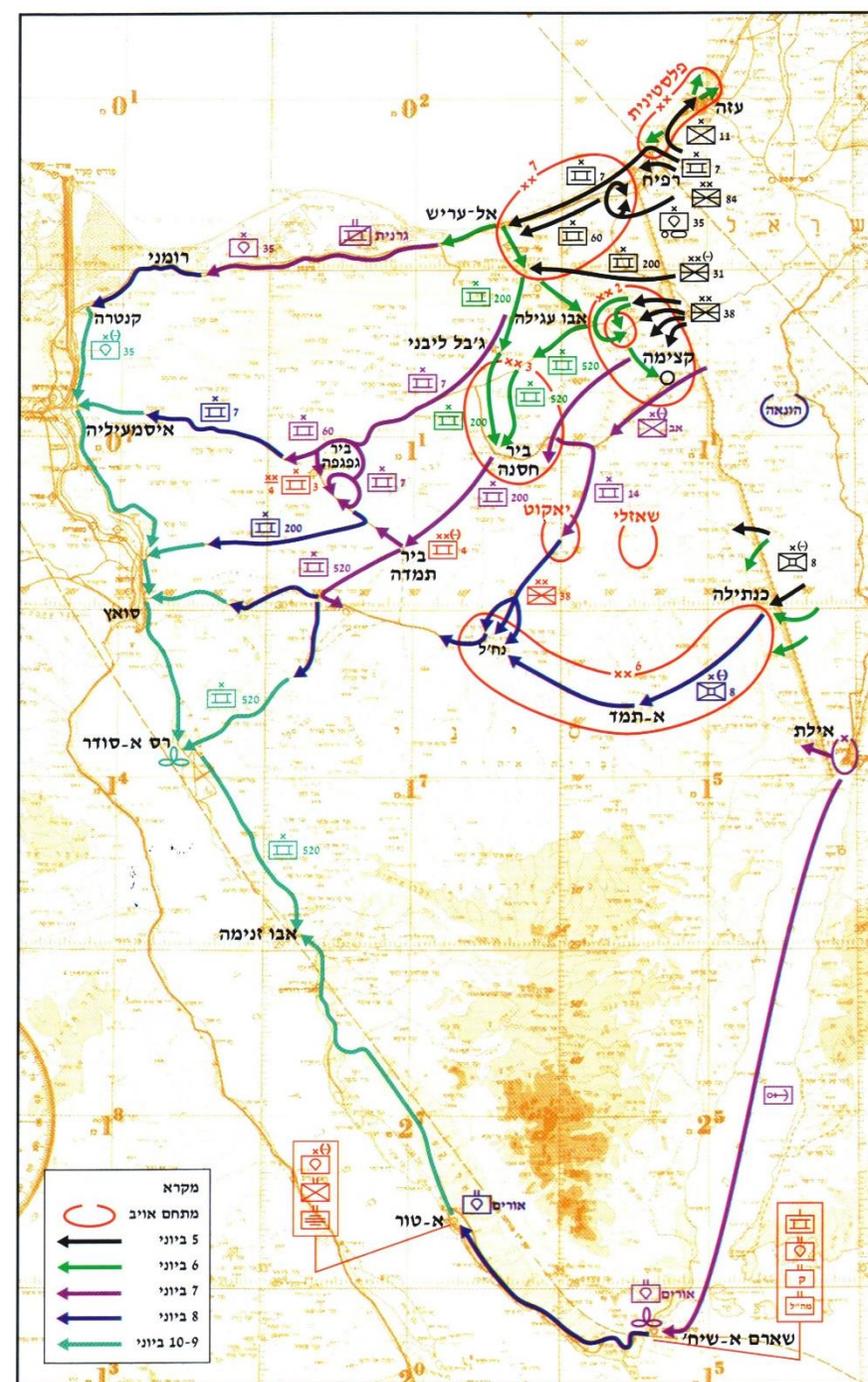
הונאה אלחוטית (חלק ממבצע 'לשון אדומה') ודממת אלחוט יצרו הפתעה טקטית

השילוב בין הונאה אלחוטית ודממת אלחוט הביא לכך שהמצרים לא זיהו את ריכוז הכוחות בגזרה הצפונית

ארבע דיביזיות (4, 6, יאקוט, שאזלי), 450 טנקים, נערכו מדרום לצירי הפריצה המתוכננים

מול פריצת צה"ל נערכו רק כ-100 טנקים

אלוף ישעיהו גביש: "ההונאה השיגה את הניצחון הראשון במלחמת ששת הימים מבלי לירות פגז או כדור אחד"

לראשונה: ניהול קרב בקולו של המפקד

● מלחמת ששת הימים הייתה המלחמה הראשונה של צה"ל בה נוהל הקרב בדיבור:

■ בקולו של המפקד

■ בעיקר ברשתות תג"ם

● קשר הדיבור בתג"ם היה 'מלך' שדה הקרב, ואיפשר קשר איכותי וישיר בין המפקדים, בכל הרמות הלוחמות

הערכות חיל הקשר והאלקטרוניקה

ממלחמת סיני ועד מלחמת ששת הימים (1)

● בעשור ממלחמת סיני (1956) עד מלחמת ששת הימים (1967) עבר צה"ל תמורה משמעותית:

- צה"ל הפך מצבא רגלים לצבא ממוכן ומשוריין
- הסד"כ גדל מהותית, ונרכשו אמצעים חדישים

● חיל הקשר ביצע הערכות יסודית ורחבה:

- הצטיידות, התארגנות ואימונים
- שם החיל שונה בשנת 1961 לחיל הקשר והאלקטרוניקה

● בתקופה זו פיקדו על החיל שלושה קציני קשר ראשיים:

- אל"ם ישעיהו (אישי) לביא, מספטמבר 1957
- אל"ם זלמן שלו, מיוני 1962
- אל"ם משה (מוסיק) גדרון, מאוגוסט 1966

ממלחמת סיני ועד מלחמת ששת הימים (2)

● מערך הפיקוד והשליטה עבר תמורות מהותיות:

- הופנמו לקחי מלחמת סיני
- ◆ ציוד קשר מיושן, עודפי מלחמת העולם השנייה, לא עונה לצרכי צבא משוריין מודרני
- מוסד נושא רכב קשר ותיבות קשר
- מפקדות אוגדה וחטיבה נבנו כגופים עצמאיים
- ◆ עד אז הם התבססו על 'הורדת' אמצעים וצוותים ממפקדת הפיקוד
- כמתחייב מהשינוי באופי הפעילות, המסר "המברק עבור יעבור" הוחלף בשנת 1966 למסר "חיל הקשר והאלקטרוניקה – זרוע המפקד לפיקוד ושליטה"

● ציוד הקשר המיושן הוחלף בציוד חדיש, מתאים למלחמה ניידת:

- מערך התג"ם התבסס על ציוד GRC (ברכב/רק"ם) וציוד נישא: מק-9/מק-10 ומק-6
- מערך הת"ג הוסב לציוד חד-פס מודרני
- מערך הרד"ט חודש עם ציוד נושא טל-401
- הטלפוניה הנייחת הורחבה מהותית

● הוקם מערך לוחמה אלקטרונית:

- מערך זה הופעל לראשונה במלחמת ששת הימים, ובהצלחה רבה

ציוד תג"ם בחיל הרגלים

מק-6

מק-10

ציוד תג"ם GRC לרכב/רק"ם

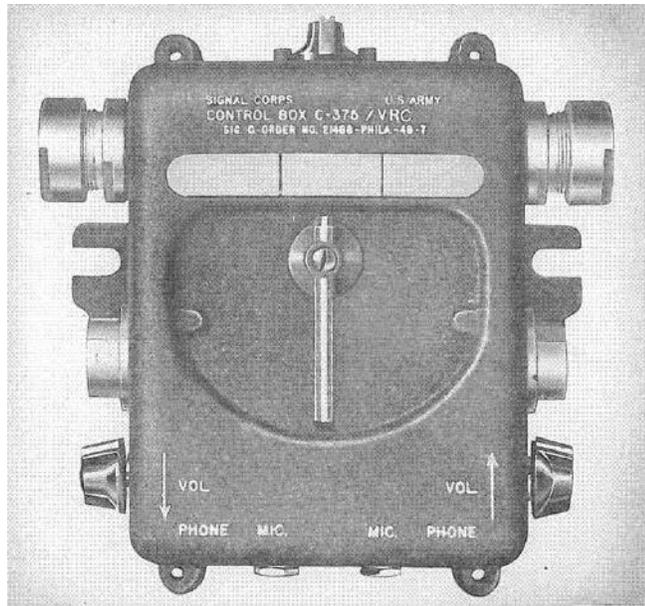

[מקלט עזר מח-1109/מח-1110](#)

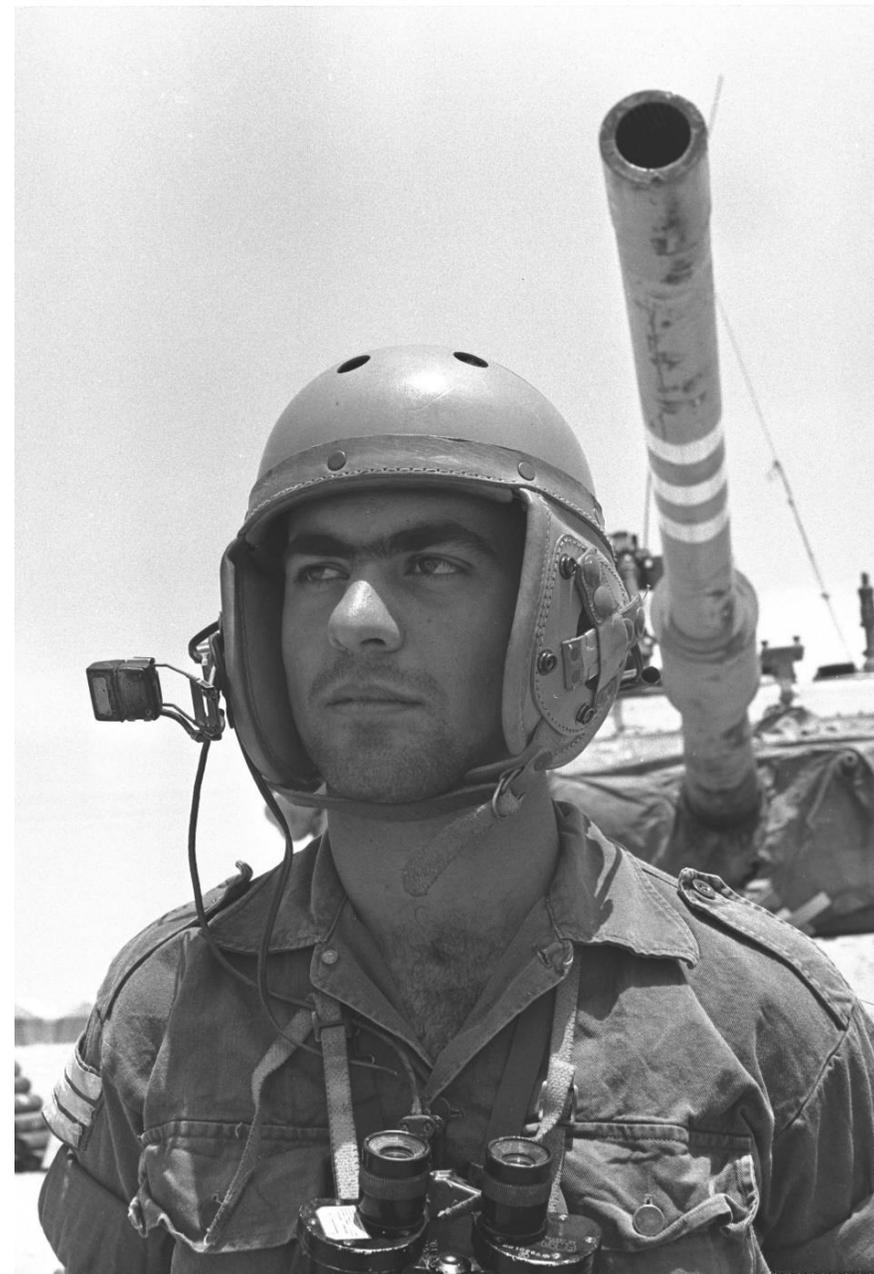

[מק-126/מק-127: מקמ"ש מח-67/מח-68 עם ספק כח](#)

ציוד תג"ם GRC

קפ-375, קופסת שמע לקשר פנים ברק"ם

מפקד טנק צנטוריון ('שוט') עם קובע שריונאי GRC

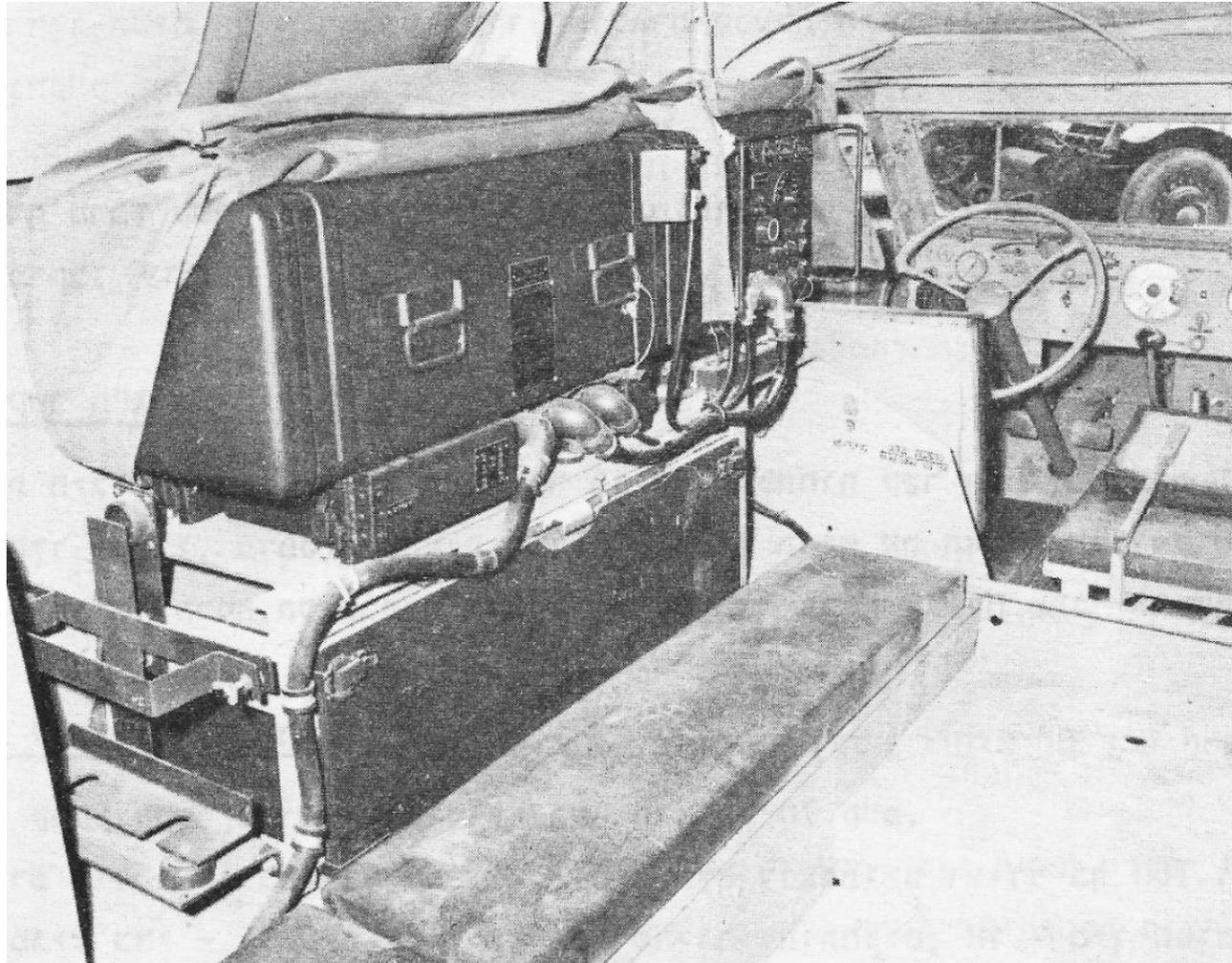
צלם: פריץ כהן. באדיבות לשכת העיתונות הממשלתית, D325-017

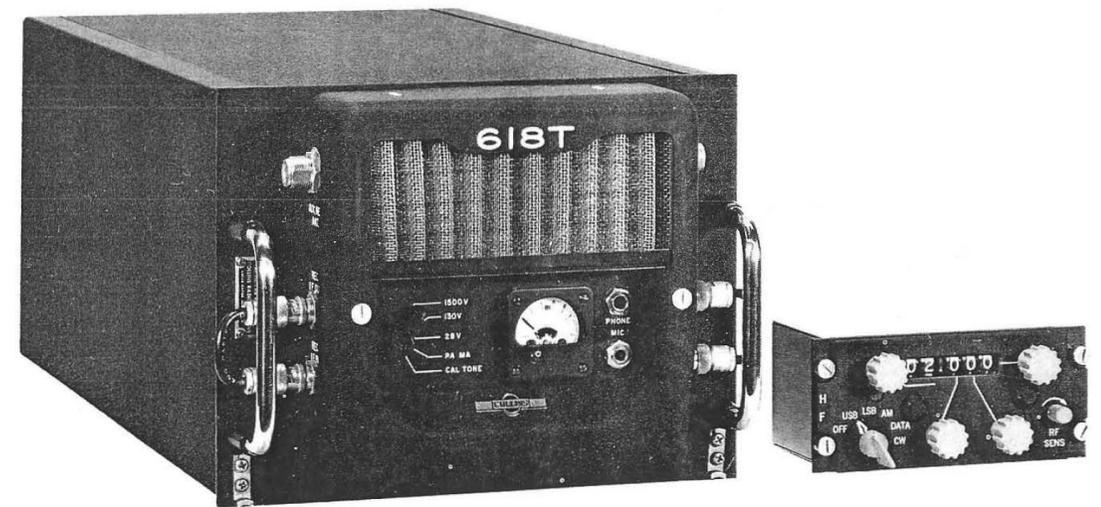
אימון קשר פנים לשריונאים, בית הספר לשריון, 1966

צלם: בוריס כרמי, באדיבות אוסף מיתר בע"מ, 36233

ציוד חד-פס בת"ג – קשר נייד לטווחים ארוכים

מק-708 בזחל"ם, עם קפ-618 ואג-618

קפ-714 ומח-618

באדיבות Rockwell-Collins

**הכשרת
אלחוטני
מורס,
בה"ד 7,
1959**

צלם: פוקס. באדיבות ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון, אוסף במחנה 1, 2439/78

קס"א (קשר סיוע אוויר) (1)

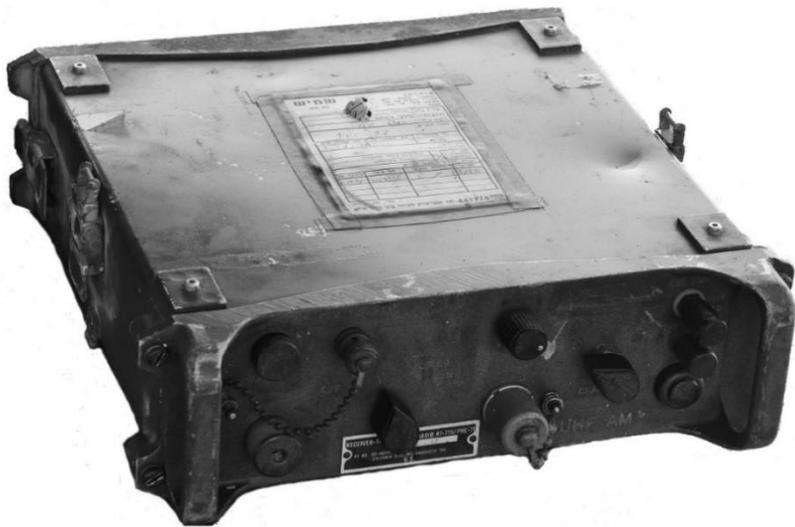

רק"ש קס"א

מקמ"ש תא"ג מק-24

קס"א (קשר סיוע אוויר) (2)

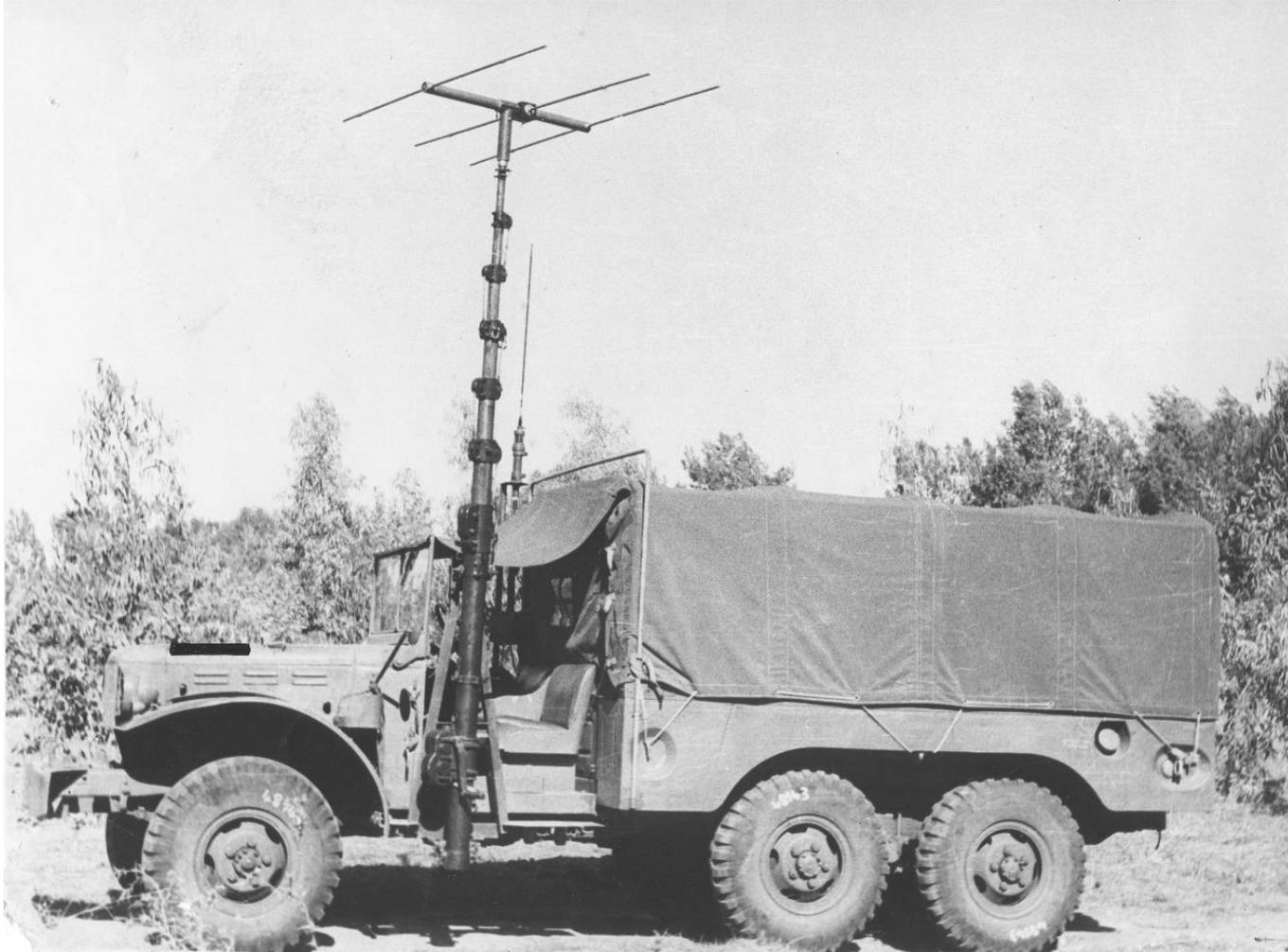

מק-71

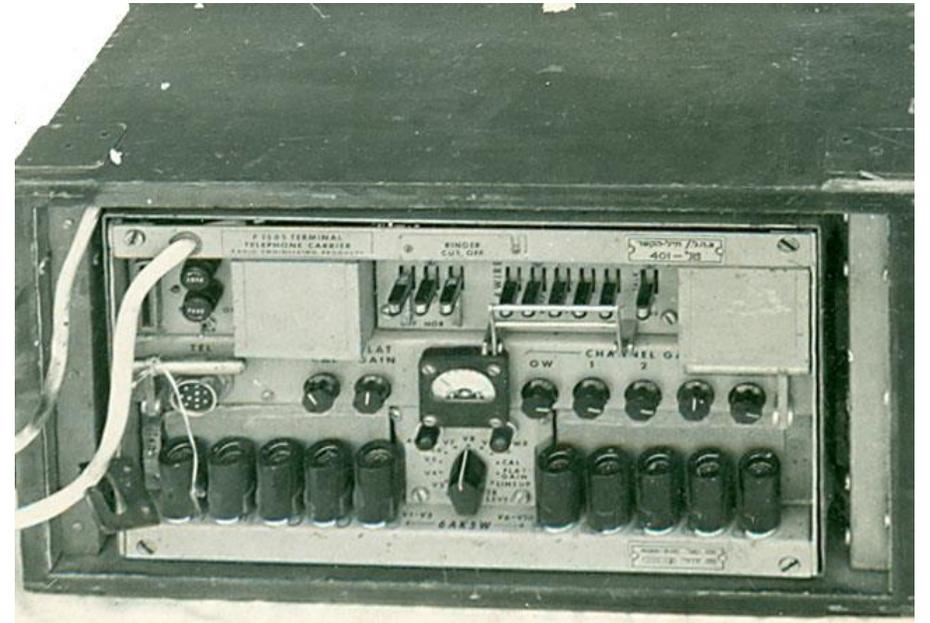
הכוונת תקיפת מטוסי פוגה-מגיסטר,
הקרב על מוצבי מר-אליאס

רדיו־טלפון (ציוד־נושא – צ"נ) (1)

רקש-312 עם אנ-200

באדיבות ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון, 77920/0

ציוד נושא טל-401

רדיו־טלפון (ציוד־נושא - צ"נ) (2)

מקלט מח-3

משדר מח-3

טלפרינטרים

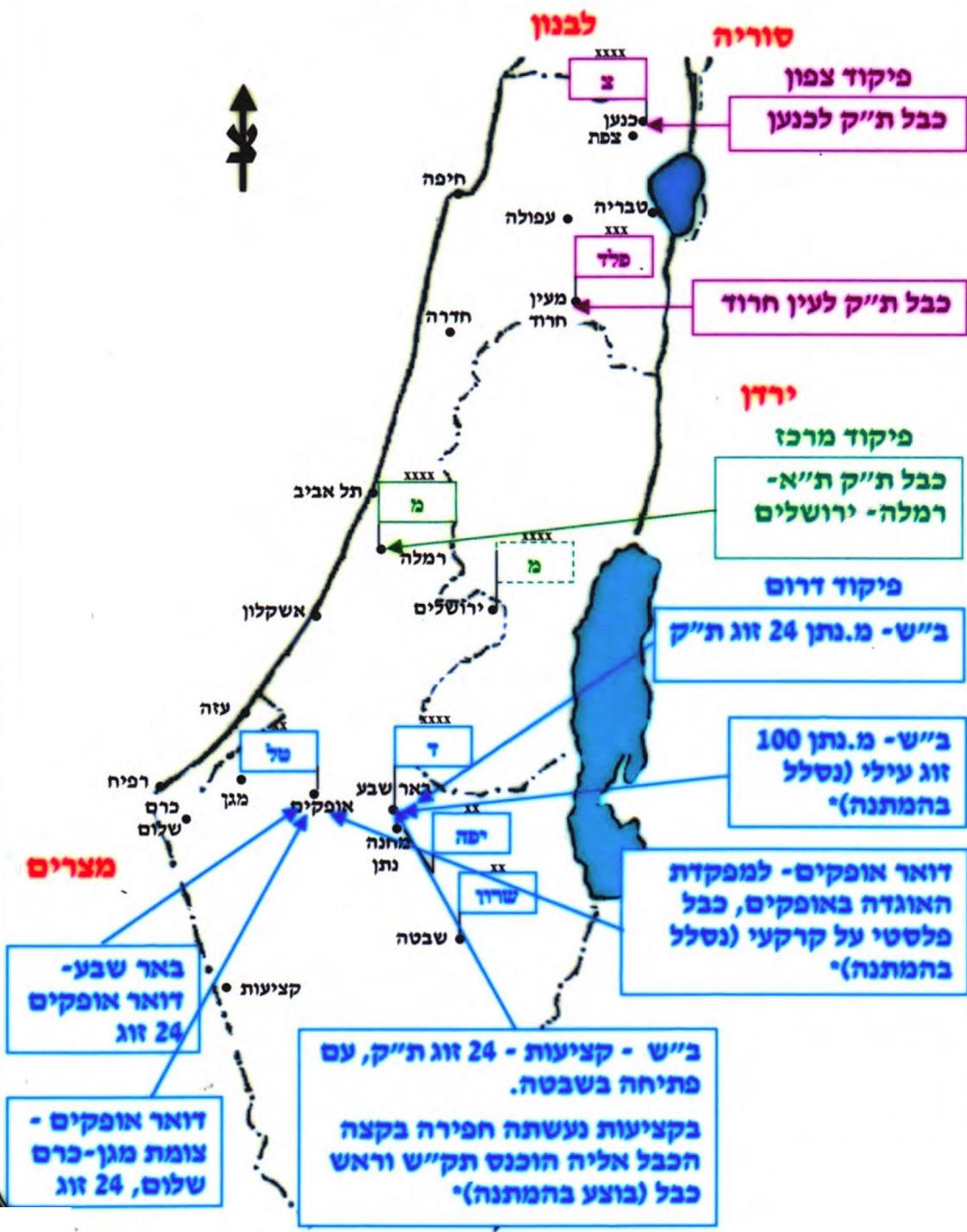
הצפנת טלפרינטרים – טג-2022

טפ-4 בתקש-126

טפ-3 עם טג-8

צלם: פוקס. באדיבות ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון,
אוסף במחנה סדרה 1, 2439/83

שיתוף פעולה הדוק עם
 משרד הדואר איפשר
 פריסה רחבה של קשרי
 קווי במפקדות, באתרי
 שליטה ובשטחי כינוס
 צירי כבלים עיקריים

קשר קווי

תיבה ניידת במחפורת בניצנה ערב מלחמת ששת הימים
סיום כבל 14 זוג, עליו הופעל ציוד נושא 24 אפיקים
משמאל: סא"ל (לימים אל"ם) אברהם זינגר

טלפון שדה טל-8
מעודפי מלחמת העולם השנייה

מרכזות

מרכזיה דגם 96, שנות השישים

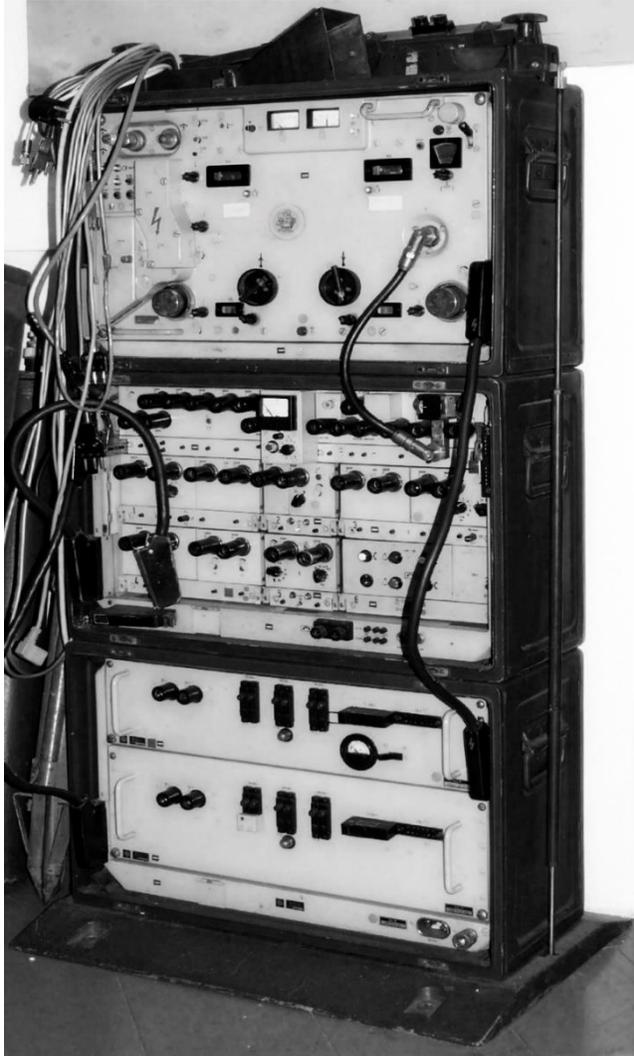
צלם במחנה. באדיבות ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון, אוסף במחנה 1, 1024/1

מרכ-91, 1959

צלם: פוקס. באדיבות ארכיון צה"ל ומערכת הביטחון,
אוסף במחנה סדרה 1, 2439/23

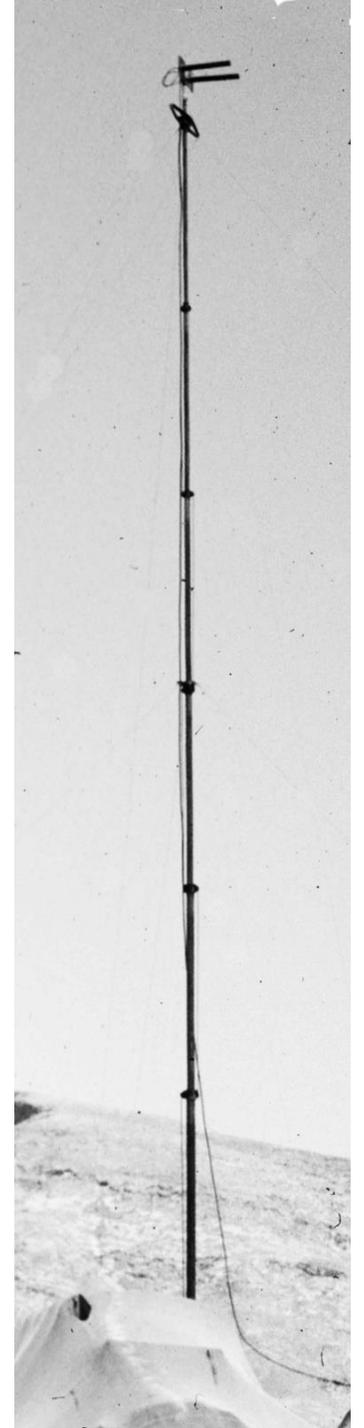
גד"ם (גלים דצימטריים)

- עורקי רדיו־טלפון 24 אפיקים, שהופעלו בידי גדוד 'אמירים'
- חיברו צמתים מרכזיים בסיני לאתרי תשתית בארץ

משדר/מקלט
מק-800

אנטנות
גד"ם על
אנ-925

לוחמה אלקטרונית (ל"א)

מתאם פנורמי למקלט ת"ג מח-44

מקלט ת"ג מח-390

מקלט תג"ם מח-744

- יחידת הל"א הוקמה בשנת 1961
- התבססה על מקלטים אזרחיים ומשדרים מעודפי צבא צרפת

ניצני מערך המחשוב

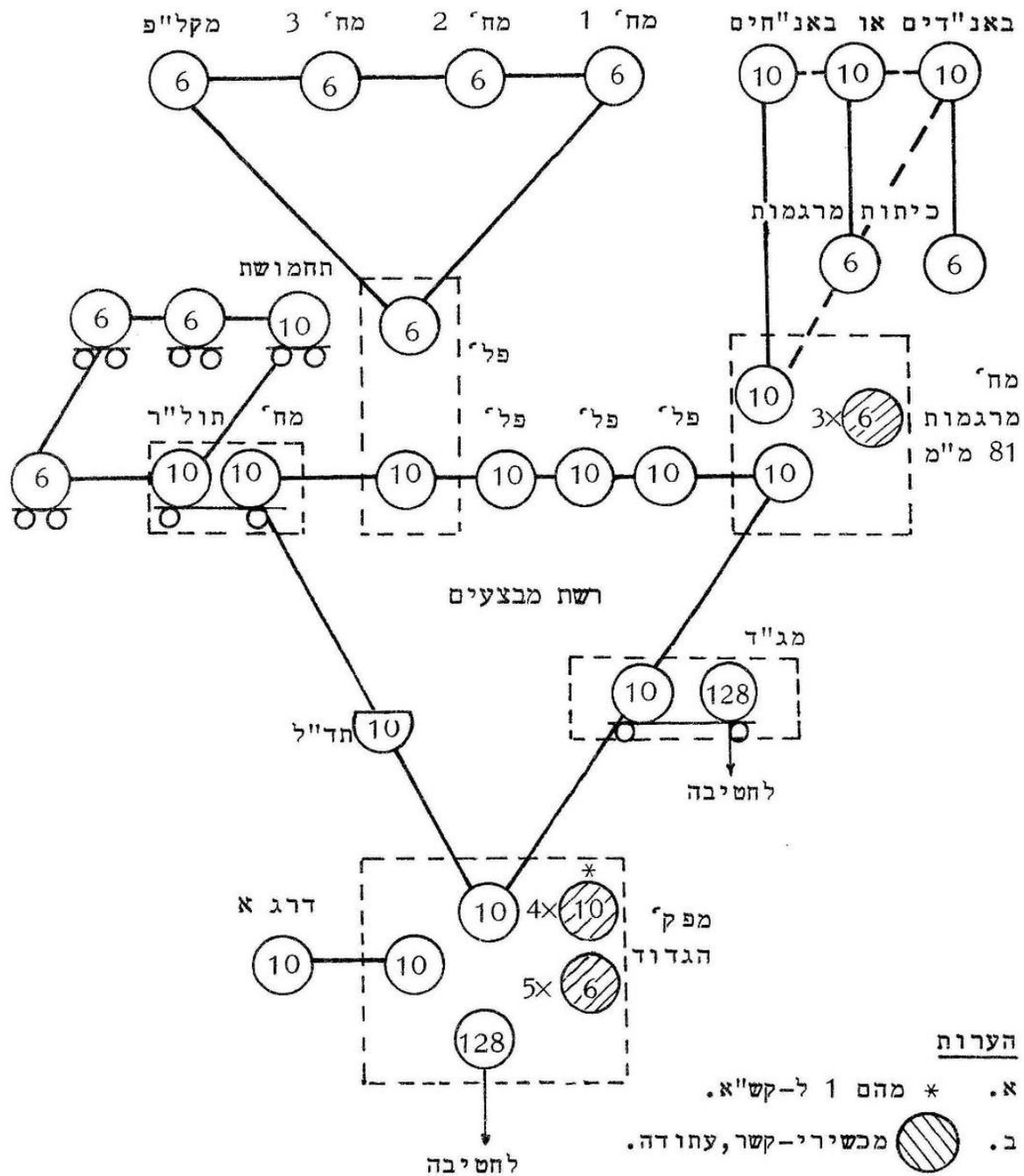
הפעלת מחשב הפילקו הראשון בממר"ם, 1962

באדיבות ארכיון ממר"ם

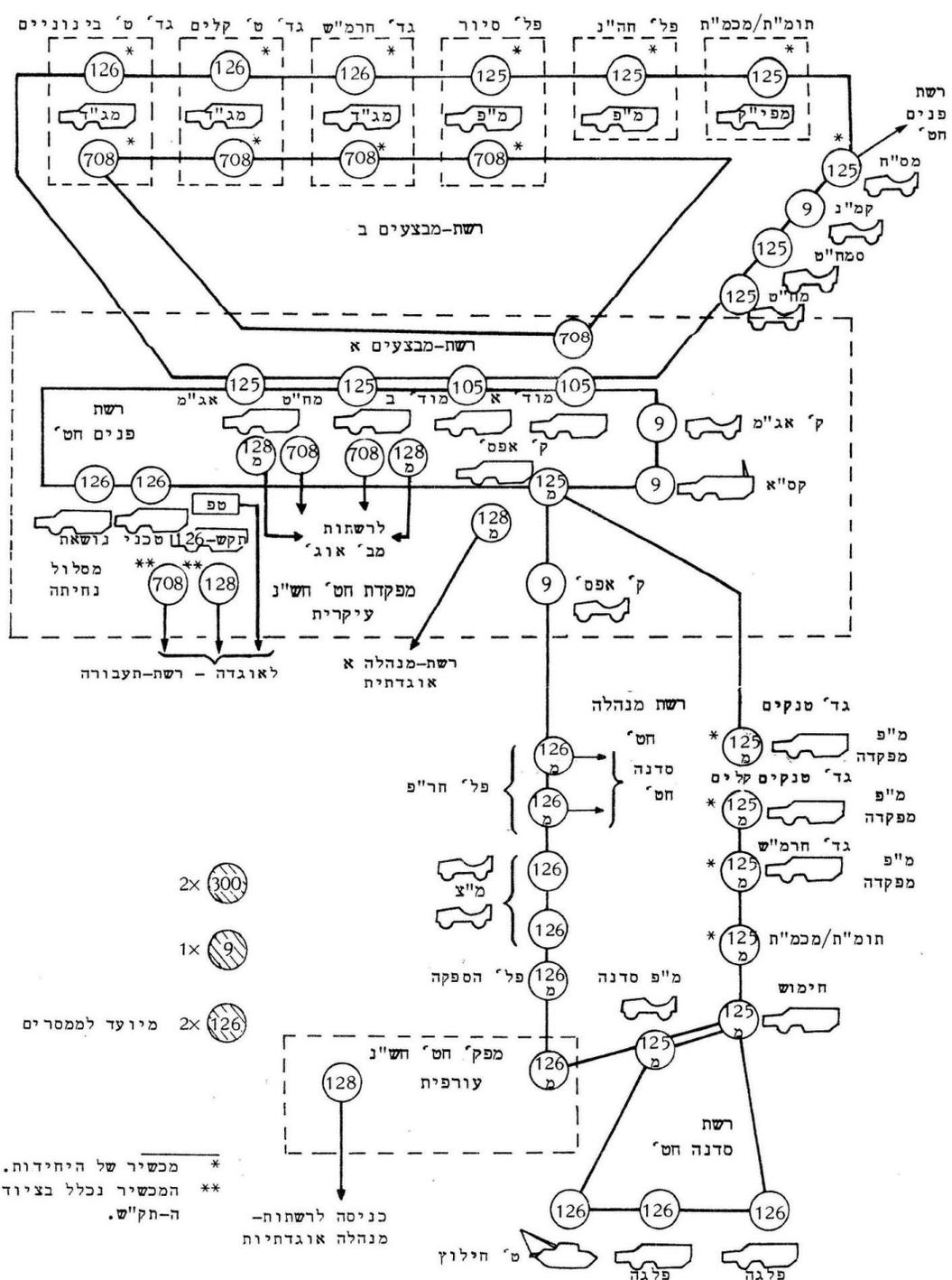
מדור ניקוב בממר"ם, שנות השישים

באדיבות ארכיון ממר"ם

מרשם קשר רדיו: גדוד חי"ר

מרשם קשר רדיו: חטיבת שריון

אותות קריאה קבועים בשריון

● בשנת 1961 הובילו אנשי הקשר בחיל השריון מעבר לאותות קריאה קבועים בשריון, מדרג המחלקה ועד לדרג החטיבה:

■ המטרה: להתמודד עם "ריבוי רשתות ותחנות אלוט בעוצבות שריון, הצורך בכניסת מפקדים לרשתות כפופות וביצוע שינויי צוות במהירות"

● אותות הקריאה התבססו על שם רשת המבצעים של היחידה – המפקד הזדהה בשם הרשת, שאר התחנות השתמשו בשם הרשת ובמספרי תחנות קבועות:

■ נהגו לצרף אות (א', ב' וכו') לכינוי או למספר קבוע, כדי לציין מאיזה כלי מדובר (טנק, נגמ"ש, זחל"ם, ג'יפ וכו')

■ רְק"ם (רכב קרב משוריין) שעבר מיחידה אחת לאחרת המשיך להשתמש באות הקריאה ובמספרו מיחידת האם שממנה עבר

● הכינויים הקבועים איפשרו תקשורת רדיו יעילה בשינויים מתמידים באיגוד ובציוות כוחות, ברשתות רדיו עם מספר רב של משתמשים

מִלְקוּד: "שיטת הסתרה בקוד על-ידי התקן מיוחד לכך, שבו מוחלפים מילים וצירופי מילים בצמדי אותיות וספרות"

- **בשנת 1960 עבר צה"ל להשתמש במִלְקוּד עשוי משרוול קשיח, שהוחלף בשנת 1966 למלקוד על בסיס שרוול פלסטיק גמיש:**
 - חיקוי של התקן דומה שהיה בשימוש בצבא בריטניה במלחמת העולם השנייה, בשם Slidex
 - התקן דומה היה גם בשימוש צבאות נאט"ו וצבאות ברית ורשה עד שנות השישים
- **מלקוד יוצר בכמויות גדולות ונתפש כאמצעי פשוט לשיפור ביטחון הקשר בתקשורת רדיו**
- **המלקוד היה בצורת טבלה, עליה רשומים המונחים, ומול כל מונח – חלון. כאשר היו מכניסים למלקוד דף מפתח, היו מילות הקוד מופיעות בחלון:**
 - במלקוד עם שרוול פלסטיק היו 152 מונחים
 - את דף המפתח היו מחליפים כל יום או כל שבוע
 - לחילות היו מלקודים שונים (ירוק, שחור וכך הלאה), עם מונחים אחדים

מוסקיטו: ערוץ חרום חש"ן

● ירי דו"צ (דו־צדדי) – לקח מלחמת סיני:

■ המצרים נטשו את מתחם אום כתף בליל 1-2 נובמבר, בחיפוי ארטילרי

■ בשעות הבוקר ב־2 בנובמבר הבחין מטוס סיור כי המתחם המצרי נטוש, ופלוגת טנקי שרמן M3 מחטיבה 37 שסופחה לחטיבה 10 השתלטה על המתחם והמשיכה לנוע לכיוון אבו עגילה, כדי לחבור עם גדוד 82 (שרמן M50) של חטיבה 7, שהיה ערוך בעמדות במארב בעורף המתחם המצרי

■ מג"ד 82, סא"ל (לימים אלוף) אברהם אדן (ברן) לא ידע על השדרה המתקדמת לעברו, היה משוכנע שאלה טנקי אויב (טנק שרמן היה בשימוש צבא מצרים), והשמיד את פלוגת ה־M3 במספר מטחי אש מדויקים

◆ 25 לוחמים נפלו באירוע זה

● ערוץ חירום חש"ן:

■ השבר הגדול, כשל התאום, הביא לקביעת ערוץ חירום, שכל המפקדים מרמת מ"מ בפלוגות טנקים ופלוגות חרמ"ש האזינו לו

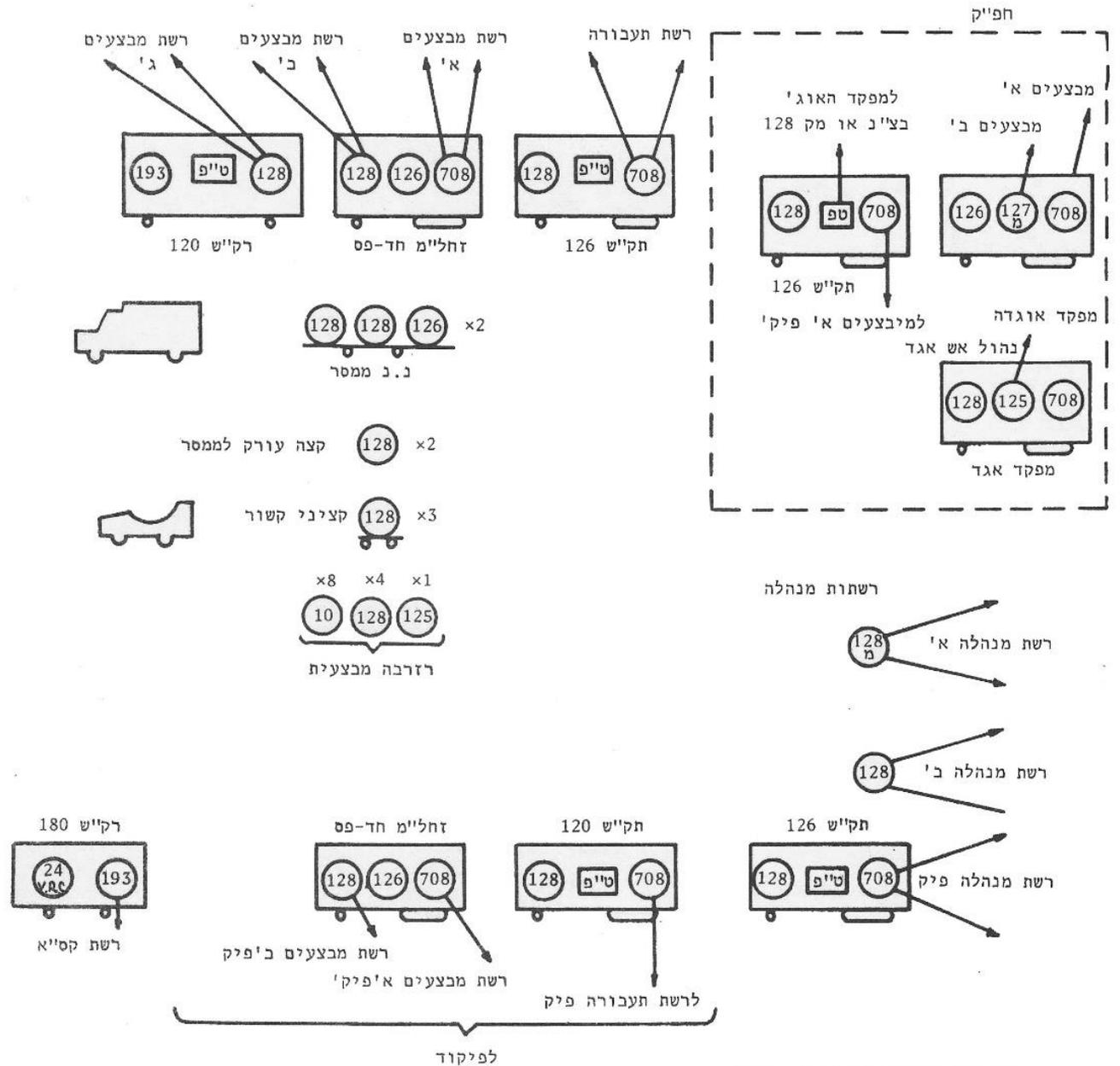
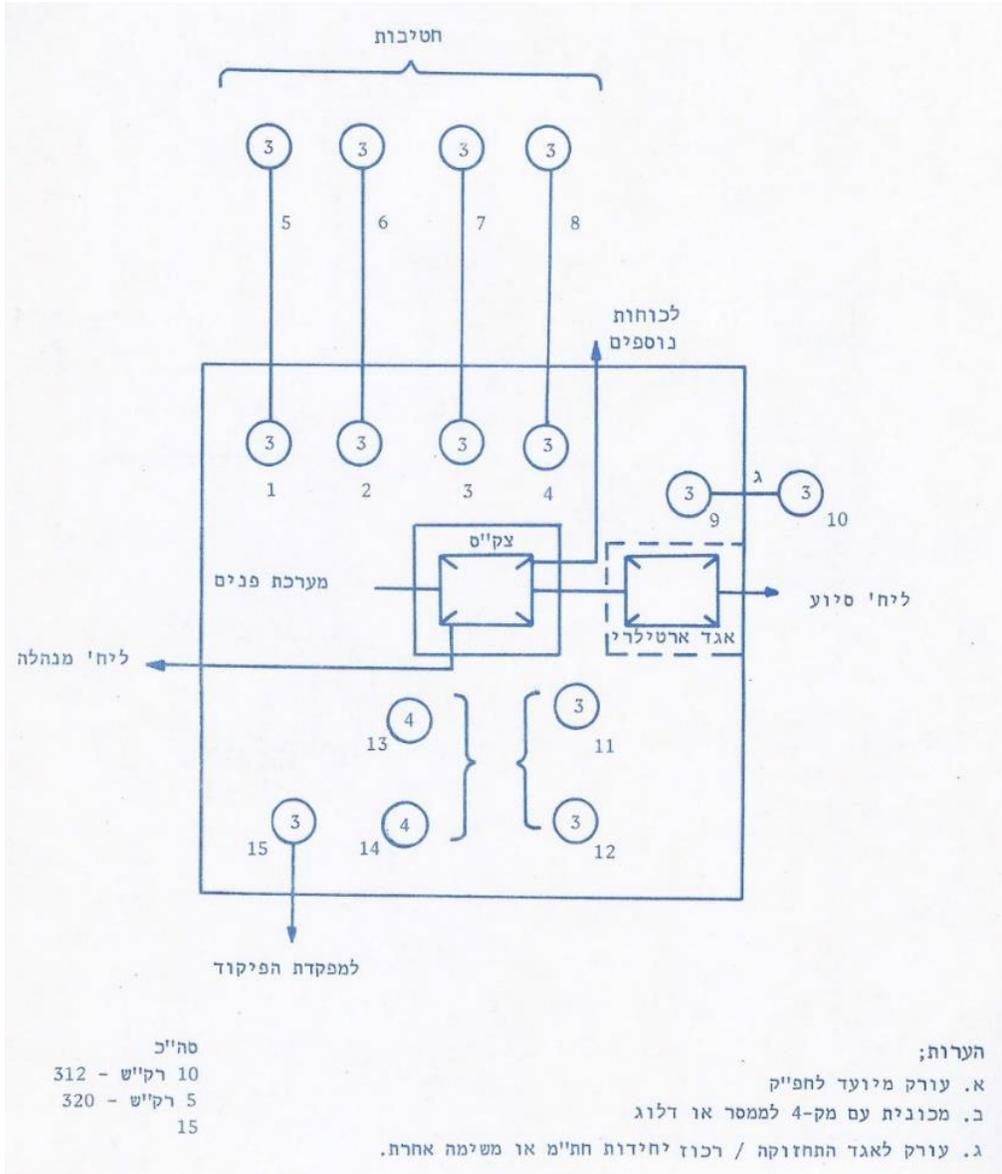
■ ערוץ חירום חש"ן נקבע בתדר 38.5 מה"ץ:

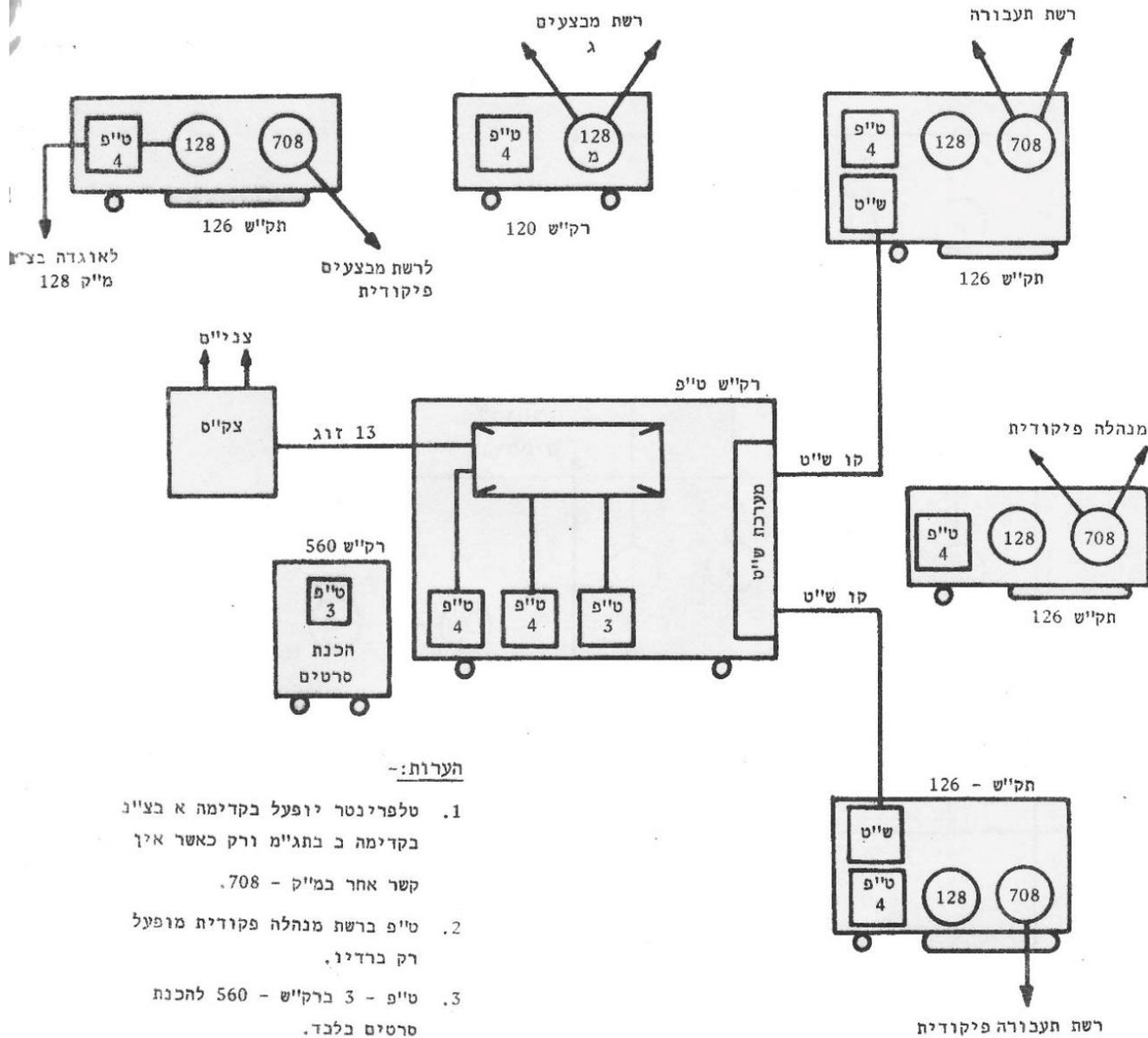
◆ ערוץ משותף למכשירים בתחום החש"ן ובתחום החי"ר

◆ שימש לחבירת כוחות בלתי מתוכננת ולמקרים של חשש ירי כוחותינו על כוחותינו

◆ בתקופה יותר מאוחרת: ייצוב ערוץ 10 בכל מקמ"ש אוטומטי

פריסת אמצעי רדיו וצ"ן במפקדת אוגדה

הערות:-

1. טלפרינטר יופעל בקדימה א בצ"ב בקדימה ב בתג"מ ורק כאשר אין קשר אחר במ"ק - 708.
2. טיפ ברשת מנהלה פקודית מופעל רק ברדיו.
3. טיפ - 3 ברק"ש - 560 להכנת סרטים בלבד.

פריסת מערכת טלפרינטרים במפקדת אוגדה

המקור: מקשר"ר, בסימון - 10/04/06, 1966

**חיל הקשר
והאלקטרוניקה
בלחימה**

מערכת הפיקוד והשליטה בלחימה

● אתגרים לא מבוטלים:

- קרב תנועה מהיר

- בחזית המצרית: אתגר הטווח

- בחזית הירדנית: אתגר השטח ההררי

● קשר קווי ניחח למפקדות וחפ"קים – עד מעבר הגבול

● רדיו תג"ם – עם תחנות תיווך באתרים שולטים ומטוסי תיווך – לשליטה בקרב נייד

● רדיו ת"ג בחד־פס בזחל"מי פיקוד, לקשר בטווחים ארוכים:

- עד 60 ק"מ בגלי קרקע, מאות ק"מ בגלי רקיע, שטח מת שכוסה בתיווך המטכ"ל

● רדיו טלפון למפקדות מדרג החטיבה ומעלה:

- ארבע אפיקי דיבור

● תחזוקת קשר צמודה לכוחות בדרג החטיבה והאוגדה:

- בסיסי ציוד פיקודיים, שלוחות ציוד, יכולת תחזוקה אורגנית עם בתי מלאכה ניידים

השליטה במערכה

● התמודדות ייחודית עם קרב תנועה מהיר בשטח גדול ובטווחים ארוכים

- שימוש נרחב בתחנות תיווך בתג"ם
- חד"פס בת"ג – לקשר מעבר לטווחי התג"ם
- 'הארכת טווח' רדיו טלפון באמצעות שימוש בעורקי גד"ם רבי אפיקים

● מפקדות עיקריות:

- **פיקוד צפון:** מפקדה עיקרית (נצרת), חפ"ק פיקודי (על בסיס זחל"מים)
- **פיקוד מרכז:** מפקדה עיקרית (רמלה), מוצב פיקוד (ירושלים), חפ"ק (על בסיס זחל"מים)
- **פיקוד דרום:**
 - ◆ מפקדה עיקרית בבאר שבע
 - ◆ שני חפ"קים פיקודיים, על בסיס זחל"מים, שנעו בעקבות הכוחות:
 - ◆ חפ"ק א' אחרי אוגדה 84 (טל)
 - ◆ חפ"ק ב' אחרי אוגדה 38 (שרון)
 - ◆ חפ"ק מוטס, במסוק

חצי האי סיני בידינו

שאת: 58

אל: 2 א

אל: התמטכיל

מאת: אלופ פקוד הדרום

מאושר להודיע שכל כוחותינו חונים על גדות תעלת סואץ וימ סופ.
וצי האי סיני בידינו. בדכחתי לכי ולל.ה.ל.

ישעיהו גביש

אלופ פקוד הדרום

090545

יש לכבוש את העיר העתיקה. כניסה ישר פנימה עדיפה על כיתור

מאת: אג"מ/מבצעים(.) (06)070945 (חמשארבעתשעאפסשבעאפסשאפס) (.)

אל : פיקי מרכז/אג"מ(.)

דע : רליש הדמטכ"ל(.) רליש סי הדמטכ"ל(.) רליש רי אג"מ(.) רליש רי אמינ

מ י ד י

סודי מב-2(15) 1706

יש לכבוש את העיר העתיקה (.) כניסה ישר פנימה עדיפה על כיתור (.)

ישר ורצוי להפעיל אש ארטילריה וסיוע אויר התקפי גם למטרות בתוך העיר

העתיקה פרט למסגד אל עקצה, אל עמר וכנסית הקבר הקדוש בהם אינ לפגוע(.)

====ש.ק.====(06)070950====

חפ"ק חטיבת השריון 10, בקרב מצפון לירושלים

במרכז: המח"ט, אל"ם אורי בן-ארי, מאחוריו, מדבר בקשר – קצין הקשר החטיבתי, רס"ן (לימים אל"ם) נחום עמינדב מזרחי

חפ"ק חטיבת הצנחנים 55, בקרב בירושלים

המח"ט, אל"ם מוטה גור, גלוי ראש, במרכז. מכשירי הקשר הנישאים הם מק-10. קצין הקשר החטיבתי, סגן עזרא אורני, עומד קיצוני משמאל.

"שמונים ושבע כאן תלמיד, הר הבית בידינו! כאן תלמיד, הר הבית בידינו! עבור"

● אשר קלוש, אלחוטן מילואים בפלוגת הקשר של חטיבת הצנחנים 55, מק-10 על גבו, בחפ"ק החטיבתי בהר הבית, 7 ביוני 1967.

● מכשיר הקשר היה ברשת המבצעים הפיקודית, וממנו דיווח מפקד החטיבה, אל"ם מוטה גור (מזדהה בשם רשת המבצעים החטיבתית, "תלמיד"), לאלוף פיקוד המרכז, האלוף עוזי נרקיס (שמונים ושבע), על השלמת המשימה

אלוף פיקוד צפון, האלוף (לימים רב־אלוף) דוד אלעזר, בזחל"ם בחפ"ק, בקרב על הגולן

צלם: אפרים קדרון. באדיבות ארכיון צה"ל ומערכת
הביטחון, אוסף במחנה 1, 6200/853

חפ"ק חטיבת
הצנחנים 80
(המח"ט - אל"ם
דני מט, לימים
אלוף, קצין הקשר
החטיבתי - צבי
אמיד, לימים
תת-אלוף), בקרב
בדרום רמת הגולן

"הופעת הבכורה" של יחידת הלוחמה האלקטרונית

● **יחידה חשאית, שהתמחתה באלה:**

■ **ת"ג:**

◆ זיהוי רשתות איתות מורס של האויב – וחסימתן

◆ חסימת רשתות קשר בין־ערביות אסטרטגיות

■ **תג"ם גבוה: חסימת קשר בין מטוסי אויב**

◆ החסימה הופעלה לפי הוראות והנחיות של חיל האוויר

● **בתקופת ההמתנה הוקמה מערכת רחבת־סרט**

מוטסת (במטוס דקוטה):

■ חסמה את הקשר ביחידות שריון בצבא מצרים, שהתבסס על

ציוד סובייטי R-113 (96 ערוצים, 20 עד 22.375 מה"ץ)

שיחת נאצר – חוסיין

● ב־060450(06) נקלטה ביחידת הל"א שיחה בין שליטי מצרים וירדן:

■ השיחה הייתה בעורק אלחוטי מיועד לחסימה, וההקלטה התאפשרה בפקודתו של רס"ן (לימים אל"ם) פתחיה פייג, קצין המבצעים של יחידת הלוחמה האלקטרונית, שהבין מיד את חשיבות קיום השיחה והקלטה

◆ האלחוטנים: רפי אפטר, איש מילואים מיחידת הל"א; שלמה חבושה מחיל המודיעין

● **בשיחה תואמה פרסומה של ידיעה כוזבת, לפיה ארה"ב ובריטניה משתפות פעולה עם ישראל ומשתתפות לצידה במלחמה:**

■ **נאצר:** "נגיד ארצות-הברית ואנגליה, או רק ארצות-הברית"?

■ **חוסיין:** "ארצות-הברית ואנגליה"

■ **נאצר:** "חי אללה! אני אומר שאפרסם הודעה ואתה תפרסם הודעה ונדאג שהסורים יפרסמו הודעה, כי המטוסים האמריקנים והאנגלים משתתפים נגדנו מנושאות המטוסים. נוציא הודעה, נדגיש הדבר ונחריף אותו עוד יותר."

● **שר הביטחון משה דיין הורה לפרסם את השיחה:**

■ למרות התנגדות ראש אמ"ן, האלוף אהרון יריב

סיכום

סיכום (1)

● **בין מלחמת סיני למלחמת ששת הימים גובשה והוטמעה תורת תפעול, בהתאמה למתאר הלחימה, תורת הלחימה ולאמצעים:**

■ הצטיידות, התארגנות, תרגול, מוכנות

■ אימונים ותרגילים יחידתיים ועוצבתיים, בכל הדרגים

● **שלושת שבועות ההמתנה (15 מאי עד 5 יוני) נוצלו כדבעי:**

■ הנחת כבלים ועיבוי תשתיות פיזיות, כדי לקיים דממת אלחוט

■ הצטיידות מוגברת והשלמות אמצעים

■ הוראות קשר וכתבי סתר

■ תכניות מבצעות פרטניות

■ תרגול ואימון בשטחי כינוס – ללא הפעלת רדיו

● **שילוב הונאה אלחוטית ודממת אלחוט עד שעת ה'ש' השיגה הפתעה טקטית – שתרומתה להישג המבצע הייתה מכרעת**

● **הופעה לראשונה לוחמה אלקטרונית ביבשה – ובהצלחה**

סיכום (2)

● הקשר עמד במבחן:

■ הקשר במערך הלוחם היה תקין ואמין, והמפקדים יכלו לדבר ישירות עם דרג ממונה ודרגים כפופים

● חיל הקשר והאלקטרוניקה נכנס למלחמה מוכן ומאומן, מצויד כראוי באמצעים מודרניים:

■ בחיל צפו כראוי את מתאר הלחימה, תרגלו מצבים צפויים וניתחו פתרונות

■ החיל הקפיד על אימונים ותרגילים יחידתיים ועוצבתיים, בכל הדרגים

■ המפקדים והמפעילים היו ברמה גבוהה – מקצועיים, מאומנים, מנוסים, מסורים

● קשר התג"ם (GRC) והחד־פס פעל כראוי ולא היו תקלות קשר מהותיות:

■ הקשר לחיל האוויר פעל כראוי ואיפשר סיוע אוויר בקרב הנייד

■ תחומי התדרים החופפים בין החי"ר והשריון איפשרו תאום בין חילי בקרב

● שיתוף הפעולה ההדוק עם משרד הדואר איפשר קשר קווי בשטחי הכינוס

● דממת אלחוט, בשילוב הונאה אלחוטית, יצרו הפתעה טקטית

● רדיו טלפון נייד (צ"נ) פעל היטב בקרב הנייד

חילופי קשר"רים, אוגוסט 1966

סא"ל (לימים אלוף) משה גדרון מחליף את אל"ם זלמן שלו

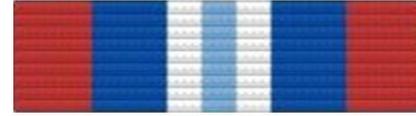
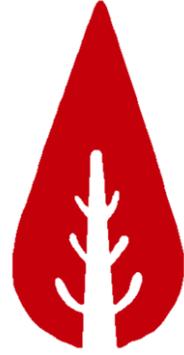

מימין לשמאל, יושבים: סא"ל אלכס רזון, סא"ל אורי מנהיים, סגן קשר"ר סא"ל (לימים אלוף) שלמה ענבר, אל"ם זלמן שלו, סא"ל (לימים אלוף) משה גדרון, סא"ל (לימים אל"ם) הלל כרמלי; עומדים: סא"ל (לימים אל"ם) אליעזר הררי (מונטסי), רס"ן צבי דורון, סא"ל דני מירון, סא"ל (לימים אל"ם) זאב מילוא, סא"ל דוד דגני, סא"ל (לימים אל"ם) עקיבא לנדן, סא"ל (לימים אל"ם) אברהם זינגר, סא"ל מיכאל (מייק) שניר, סא"ל אפרים יהוד, סא"ל יעקב בארי, סא"ל מיכאל בן-יוסף, סא"ל רם עברון, סא"ל משה ירושלמי, סא"ל משה פארן (פפי), סא"ל צבי נגאל

סיכום הרמטכ"ל, רא"ל יצחק רבין, נוב' 1967

"היה זה [מלחמת ששת הימים] מבחן קשה ומיוחד לחיל הקשר.
ידועה האמרה האמריקאית האומרת שהקונגרס ממנה אותך לקצין, אבל
הקשר עושה אותך למפקד. משום שבתנאי הלחימה של מלחמת ששת
הימים, בקצב הלחימה, בהיקף היחידות ובקצב תנועתן, השליטה מותנית
הייתה ביכולת הקשר לתת זאת למפקדי צה"ל בדרגים השונים, והקשר –
עמד במבחן.

חיל הקשר ידע להכין מראש, לאמן ולתת בידי המפקדים את אמצעי
השליטה לדרך זו של לחימה, כפי שבאה לידי ביטוי במלחמת ששת הימים".

יזכור

**הלחימה הייתה קשה ועקובה מדם
לצה"ל היו 772 חללים (מהם 17 אנשי חיל הקשר)**

ו־2,593 פצועים

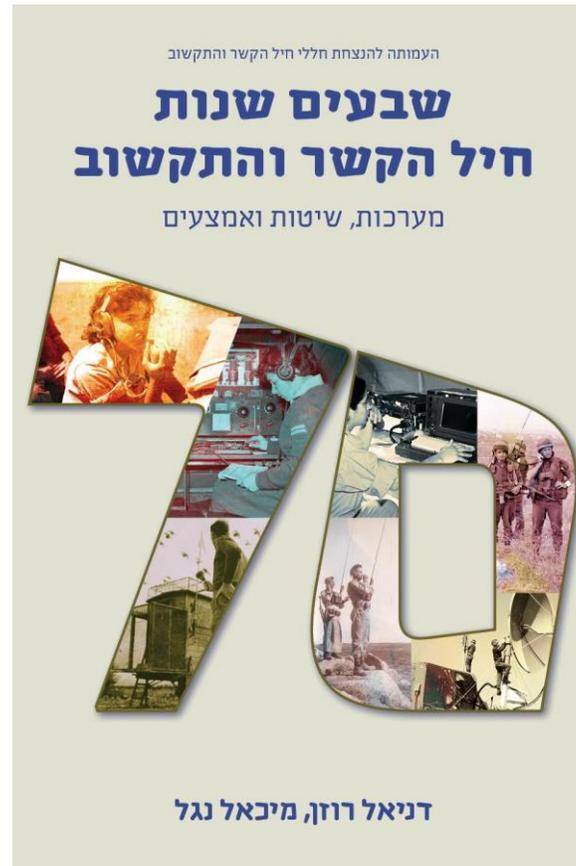
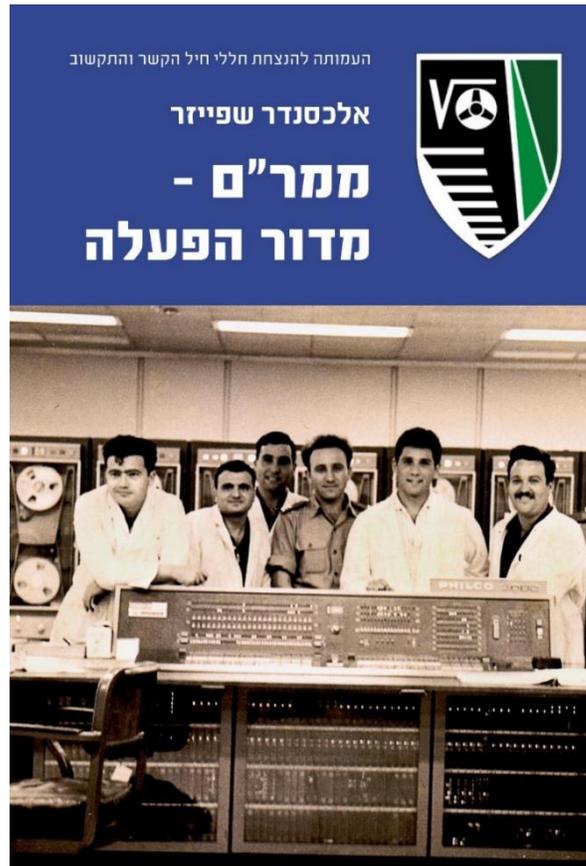
לא שכחנו ולא נשכח

לקריאה נוספת

מידע רב זמין באתר העמותה להנצחת חילי חיל הקשר והתקשוב,

<https://www.amutakesher.org.il/>

(ספרים, מאמרים, מצגות, סרטים, מסמכים מקוריים)

להכיר את העבר, לחיות את ההווה ולהאמין בעתיד אָבָא קוֹבֵּנֶר

© העמותה להנצחת חללי חיל הקשר והתקשוב, יהוד-מונוסון, תשפ"ב-2021

<http://www.amutakesher.org.il>